

Paa New Zealand har man maattet nøjes med en mere beskedent Hjemmemarkedsordning, som ikke gør Hjemmemarkedet fordelagtigere end Eksportmarkedet, men til Gengæld fik man i 1936 Ordningen med *den garanterede Pris*. Formaalet var ved Statens Mellekomst at sikre Landmanden mod Markedets Svingninger, men samtidig har man stillet Landmanden i Udsigt, at han vilde kunne opretholde en Levestandard, som svarer til den, der er almindelig i andre Erhverv, og tillige har man paalagt ham at overholde fastsatte Minimumslønninger. Under nedadgaaende Eksportpriser vil denne Plan ikke kunne gennemføres, uden at der stilles store Krav til Statskassen, og honoreres de, kan der saaledes blive Tale om en betydelig Støtte til Eksportens Opretholdelse, men Dr. *Lando* anfører, at man regner, at Ordningen under saadanne Omstændigheder ikke vilde kunne holde.

Blandt de Forhold, Beretningen omfatter, og som kan øve en væsentlig Indflydelse paa Eksportmængden, maa til Slut nævnes Muligheden for *Forskydninger over til andre Landbrugsprodukter*. I de indledende Afsnit gør Godsejer *Lüttichau* udførligt Rede for sit Syn paa disse Spørgsmaal. Afgørende er Rentabiliteten for de forskellige Produktioner, saaledes som den er paavirket af naturlige, tekniske og økonomiske Forhold, derunder ogsaa Statens Politik. Nyanlæg eller Intensivering af Mejeribruget kræver forholdsvis megen Kapital, og de mere ekstensive Hvede- og Uldproduktioner kan derved have et Fortrin. Det fremhæves for Australiens Vedkommende, at Mælke- og Frugtproducenterne, selv om deres Produktion ikke kan maale sig med Hvede- og Uldproducenternes, dog er de mange i Antal og sammen med Arbejderklassen derfor har en Magtstilling, der maa ventes at være en Styrke for Mejeribruget og den dermed følgende Samhandel med England. Om New Zealand siges det, at Regeringen ønsker Handelen med England fortsat og udvidet, og Smørproduktionen regnes af den som den sikreste Produktion til denne Handel. *Aksel Milthers.*

Palle Hansen: Den industrielle Kontoplan. I Kommission hos Einar Harcks Forlag. 1940.

I den af Handelshøjskolen planlagte Skriftrække, kaldet *Regnskabslaboratoriets Skrifter*, er første Bog nu udkommet. Bogen er skrevet af Laboratoriets Leder, Lektor, statsautoriseret Revisor *Palle Hansen* og hedder: *Den industrielle Kontoplan*.

Om dette vigtige Emne er der i de senere Aar talt og skrevet meget i udenlandske Fagkredse. Palle Hansen redegør i sin Bog for nogle af de betydeligere Arbejder, der er fremkommet, saaledes Professor Schmalenbach's grundlæggende Værk: *Der Kontenrahmen*, det af Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit i Berlin udgivne Skrift: *Grössere Wirtschaftlichkeit durch geordnetes Rechnungswesen* samt et svensk Arbejde: *Enhelliga Principer för Självkostnadsberäkningar*, udgivet af Sveriges Industriförbund.

Den væsentligste Del af den nu foreliggende Bogs Indhold har været offentliggjort i Handelsvidenskabeligt Tidsskrift i 1939—40, nemlig som et udvidet Optræk af et Foredrag holdt i 1939 i H. A. Sammenslutningen. Her skal gives en kortfattet Oversigt over Indholdet.

Paa New Zealand har man maattet nøjes med en mere beskedent Hjemmemarkedsordning, som ikke gør Hjemmemarkedet fordelagtigere end Eksportmarkedet, men til Gengæld fik man i 1936 Ordningen med *den garanterede Pris*. Formaalet var ved Statens Mellekomst at sikre Landmanden mod Markedets Svingninger, men samtidig har man stillet Landmanden i Udsigt, at han vilde kunne opretholde en Levestandard, som svarer til den, der er almindelig i andre Erhverv, og tillige har man paalagt ham at overholde fastsatte Minimumslønninger. Under nedadgaaende Eksportpriser vil denne Plan ikke kunne gennemføres, uden at der stilles store Krav til Statskassen, og honoreres de, kan der saaledes blive Tale om en betydelig Støtte til Eksportens Opretholdelse, men Dr. *Lando* anfører, at man regner, at Ordningen under saadanne Omstændigheder ikke vilde kunne holde.

Blandt de Forhold, Beretningen omfatter, og som kan øve en væsentlig Indflydelse paa Eksportmængden, maa til Slut nævnes Muligheden for *Forskydninger over til andre Landbrugsprodukter*. I de indledende Afsnit gør Godsejer *Lüttichau* udførligt Rede for sit Syn paa disse Spørgsmaal. Afgørende er Rentabiliteten for de forskellige Produktioner, saaledes som den er paavirket af naturlige, tekniske og økonomiske Forhold, derunder ogsaa Statens Politik. Nyanlæg eller Intensivering af Mejeribruget kræver forholdsvis megen Kapital, og de mere ekstensive Hvede- og Uldproduktioner kan derved have et Fortrin. Det fremhæves for Australiens Vedkommende, at Mælke- og Frugtproducenterne, selv om deres Produktion ikke kan maale sig med Hvede- og Uldproducenternes, dog er de mange i Antal og sammen med Arbejderklassen derfor har en Magtstilling, der maa ventes at være en Styrke for Mejeribruget og den dermed følgende Samhandel med England. Om New Zealand siges det, at Regeringen ønsker Handelen med England fortsat og udvidet, og Smørproduktionen regnes af den som den sikreste Produktion til denne Handel. *Aksel Milthers.*

Palle Hansen: Den industrielle Kontoplan. I Kommission hos Einar Harcks Forlag. 1940.

I den af Handelshøjskolen planlagte Skriftrække, kaldet *Regnskabslaboratoriets Skrifter*, er første Bog nu udkommet. Bogen er skrevet af Laboratoriets Leder, Lektor, statsautoriseret Revisor *Palle Hansen* og hedder: *Den industrielle Kontoplan*.

Om dette vigtige Emne er der i de senere Aar talt og skrevet meget i udenlandske Fagkredse. Palle Hansen redegør i sin Bog for nogle af de betydeligere Arbejder, der er fremkommet, saaledes Professor Schmalenbach's grundlæggende Værk: *Der Kontenrahmen*, det af Reichskuratorium für Wirtschaftlichkeit i Berlin udgivne Skrift: *Grössere Wirtschaftlichkeit durch geordnetes Rechnungswesen* samt et svensk Arbejde: *Enhelliga Principer för Självkostnadsberäkningar*, udgivet af Sveriges Industriförbund.

Den væsentligste Del af den nu foreliggende Bogs Indhold har været offentliggjort i Handelsvidenskabeligt Tidsskrift i 1939—40, nemlig som et udvidet Optræk af et Foredrag holdt i 1939 i H. A. Sammenslutningen. Her skal gives en kortfattet Oversigt over Indholdet.

Bogen indledes med en kort Redegørelse for Regnskabsvæsenets Udvikling og en Omtale af de Krav, som den frembrydende Industri stillede til Bogføring og Kalkulation, Krav, som stadig øgedes, jo mere Konkurrencen skærpedes. Det paavises, hvorledes Bogføringen efterhaanden tilpassedes de stigende Fordringer, og hvorledes Kalkulationsmetoderne udviklede sig. Forfatteren gennemgaar derpaa i store Træk de mere elementære Konto-planer og giver dernæst en udførlig og instruktiv Skildring af de Systemer, som er fremstillet i de tre ovennævnte Værker. Fremstillingen er ledsaget af Kontooversigter og tegnede Planer, som paa udmærket Maade bidrager til at klargøre Stoffet. De forskellige Kalkulationsmetoder er belyst ved Eksempler, og Gangen i Bogholderiet forklaret med Grundighed. Bogen slutter med nogle sammenfattende Betragtninger over principielle Nydannelser indenfor det behandlede Omraade.

Palle Hansens Bog er i første Række skrevet med Undervisning for Øje, og Vægten er i den Anledning lagt paa den principielle Side af Sagen; men Bogen har utvivlsomt Interesse for en videre Kreds, deriblandt ikke mindst Industriens egne Folk, Erhvervsøkonomer, Revisorer og andre, som teoretisk eller praktisk beskæftiger sig med Regnskabsvæsen for industrielle Virksomheder. Den danner et naturligt Supplement til den foreliggende danske Litteratur om Emnet og viser, bl. a. gennem Citater og Litteraturhenvisninger, interesserede Vej til et dyberegaaende Studium af Problemerne.

Svend Larsen.

Jul. Hirsch: Den moderne Detailhandels Hovedproblemer (Det handelsvidenskabelige Forskningsinstituts Medd. Nr. 9). I Kommission hos Einar Harcks Forlag. 1940.

Antagelig arbejder *Det handelsvidenskabelige Forskningsinstitut* efter en egen Art effektiv *scientific management*; thi dets Publikationer udsendes kontinuerlig som nye Modeller fra en Bilfabrik i frodig Udvikling. Saaledes foreligger atter et nyt Skrift, Meddelelse Nr. 9, hvori Institutets Leder, *Professor Dr. Julius Hirsch*, retter Aktualitetens Søgelys mod den moderne Detailhandels Hovedproblemer.

Skriftet betegnes som erstattende Institutets Meddelelse Nr. 1, der forlængst er udsolgt, og som omhandlede nyere Tendenser indenfor amerikansk Detailhandel. Den nu foreliggende Bog gaar imidlertid videre; den sammenfatter det oprindelige Stof suppleret med Forskningsresultater, hentet fra Forfatterens øvrige Værker, for endelig at føre Udviklingen helt op til Dagen, hvor Situationen analyseres og de videnskabelige Midler for Problemernes fremtidige Løsning præsenteres.

Efter en koncentreret Paavisning af Handelens, specielt Detailhandelens, voksende Betydning i Samfundsøkonomien og af de samlede Fordelingsomkostningers progressive Tendens, som er en Følge af de nye mangeartede Opgaver, der tildeles Handelen, omtaler *Professor Hirsch* de Rationaliseringskræfter, der udløser Udviklingen til Detailhandelens Storbedrifter og Storforetagender. Med sin Interesse for den horisontale Organisation analyserer *Professoren* de økonomiske Betingelser for Storforetagendet og fremhæver seks store Organisationsfordele hos Filialsystemerne, nemlig de store samlede Indkøb, Lagerkapitalens relative Reduktion, Risikoens Udligning,